

AĞUSTOS 2015 TARİH BASKILI
BAHÇE TARIMI-I
DERS KİTABINA İLİŞKİN DÜZELTME CETVELİ

1- Ünite 10, sayfa 212, 1. paragraf aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

IFOAM'ın FIBL ile 2017 yılında yayımladığı 2015 yılı verilerine göre dünya üzerinde 179 ülkede veri toplanarak sertifikalı organik üretim yapılmaktadır. Organik toplam gıda ve içecek pazarının değeri ise 81,6 milyar dolara ulaşmıştır. Organik sertifikalı alanların ise meralar ve arıcılık, mantar, meyve, tıbbi-aromatik bitkilerin toplandığı doğal alanlar dahil 50,9 milyon hektar olduğu bildirilmektedir (Willer and Lernoud, 2017). Organik alanlar kıtalar bazında incelendiğinde, doğal toplama ve organik ürün yetiştiriciliğinin yapıldığı alanlar arasında önemli farklılıklar ortaya çıkmaktadır. Orman veya diğer nitelikteki doğal alanlarının sertifikalandırılarak organik ürün elde edilmesi en yüksek oranda Afrika kıtasında iken bu alanlar Kuzey Amerika'da en düşük değere sahiptir. Organik hayvancılığın ekstansif olarak yapıldığı Avustralya'nın bulunduğu Okyanusya, en geniş organik üretim alanına (22,8 milyon ha) sahiptir (Zejiang, 2017).

2- Ünite 10, sayfa 212, 2. paragraf aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

Dünya organik pazarında bahçe ürünleri (meyve, üzüm ve sebze tür ve çeşitleri) en çok aranan ürün grubu olarak ortaya çıkmaktadır. Kahve ve kakao talep artışı en yüksek türler arasındadır. Ancak organik üretimin toplam üretimdeki payı açısından üzümü meyveler (0,38 milyon hektar) ve zeytin (0,67 milyon hektar) en yüksek paya sahiptir (Willer and Lernoud, 2017). Sebzeler açısından da talep sırasıyla kök ve yumrular, baklagiller ve yaprağı yenen sebzeler, meyvesi yenenler ve lahanagiller şeklinde azalmaktadır. Lider üretici ülkeler ise İtalya, ABD, İngiltere ve Almanya'dır. Birçok ülke dünya pazarında kendi ekolojik koşullarına en uygun türlerde ihracatçı olarak yerini almaktadır. Almanya, İngiltere, Hollanda, ABD gibi bazı gelişmiş ülkelerde ise organik ürünlere yönelik iç pazar talebinin üretime göre daha gelişmiş olması nedeni ile diğer ülkelere de önemli miktarda organik ürün satın almaktadır (www.ifoam.org; Altındışli ve Aksoy, 2010; Anonim, 2013).

3- Ünite 10, sayfa 212, 3. paragraf aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

Avrupa ülkelerinde 2015 yılı verilerine göre 12,7 milyon ha organik üretime, 17,6 milyon hektarda ise organik kurallara göre doğadan toplama yapılmaktadır (Anonymous, 2016; Willer and Lernoud, 2017). Avrupa kıtasındaki organik sertifikalı alanın % 78 i, üreticilerin de % 83 ü Avrupa Birliği (AB) üyesi ülkelerde yer almaktadır. AB'de 2000-2015 arasında geçiş sürecindeki alanlarda dahil olmak üzere organik sertifikalı alanların 4,3 milyon hektardan 12,7 milyon ha ulaştığı (yıllık +% 19,74 artış) görülmüştür. 2004 yılından sonra AB ye katılan ülkelerde de yaklaşık % 13 lük bir yıllık artış izlenmektedir (Anonymous, 2016). AB içinde de her ülke kendi fırsat alanlarını yaratmaktadır. Örneğin Finlandiya 2015 verilerine göre doğadan toplamada 12,2 milyon ha ile dünya lideridir. Önemli organik üretim alanları yanında Avrupa Birliği, Türkiye organik ürünleri satışı bakımından en önemli pazardır. İtalya ve Fransa 1980 li yıllarda meyve-sebze, tahıl, zeytinyağı gibi ürünleri organik olarak üretip diğer Avrupa ülkelerine ihraç ederken bugün iç pazarın büyüme hızının üretim hızından yüksek olması sonucu organik ürün ithalatçısı ülke konumuna ulaşmıştır. Son yıllarda Amerika Birleşik Devletleri'ndeki organik pazarın hızlı artışına bağlı ülkemizden ihraç edilen organik ürünler için de önemli alıcı konuma gelmektedir.

4- Ünite 10, sayfa 212, 4. (son) paragraf aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

Ülkemizde organik tarımın başlangıcı dünya pazarında lider olduğumuz kuru ve kurutulmuş ürünlere Avrupa'dan gelen organik talebi ile olmuştur. Türkiye, 1984-1985 sezonunda kuru üzüm ve kuru incir ihracatı ile başladığı organik tarımda halen daha ihracatçı konumdadır. 2016 yılı verilerine göre ülkemizde 523 777 hektar alanda organik tarım yapılmaktadır. Üretici sayısı ise 67 878 olup 481 012 ha alanda organik üretim uygulanırken 34 106 ha alanda da doğadan sertifikalı toplama yapılmaktadır (Akyol and Öktem 2017; Anonim, 2017). Bu alanların 144 735 hektarı geçiş sürecinde, 379 042 hektarı ise geçiş sürecini tamamlamış ve organik olarak sertifikalandırılan alandır (Çizelge 10.1).

5- Ünite 10, sayfa 213, Çizelge 10.1 aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

Çizelge 10.1. Türkiye'de 2016 yılı verilerine göre organik üretim yapan çiftçi sayısı ve geçiş sürecindeki veya organik sertifikalandırılan alanların durumu (www.tarim.gov.tr)

Organik üretim	Geçiş süreci	Organik
Çiftçi sayısı (kişi)	21 887	45 991
Üretim yapılan alan (ha)	142 035	338 977
Doğal toplama alanı (ha)	-	34 106
Nadas (ha)	2 700	5 959
Toplam alan (ha)	144 735	379 042

6- Ünite 10, sayfa 226, 4. (son) paragraf aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

Ülkemizde 2016 yılı verilerine göre doğal organik ürün toplama yapılan alan büyüklüğünün 34 106 ha olduğu ve bu alanın tamamının organik sertifikalı olduğu bildirilmiştir (www.tarim.gov.tr). Bu organik alanlardan toplanan ürünler arasında adaçayı, biberiye, defne ve kekik gibi tıbbi bitkiler ile ahududu, böğürtlen, kuşburnu, çamfıstığı, yaban mersini, ıhlamur, keçiboynuzu, lavanta, mercanköşk, kızılıçık, alıç, çitlenbik, kocayemiş, sumak, karayemiş, beктаşi üzümü, frenk üzümü, yabani çilek ve diğer yabani meyveler bulunmaktadır. Günümüzde yine doğal toplama alanlarından ısırganotu, ebegömece, kuzukulağı, hatmi, papatya, civanperçemi, kantaron, kapari, hindiba, şevketi bostan, semizotu, arapsaçı, labada, radika, dağ nanesi, mantar ve gelincik gibi tek yıllık otsu bitkiler de bulunmaktadır.

7- Ünite 10, sayfa 232, "Yararlanılan Kaynaklar" bölümü aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

Aksoy, U., Tüzel, Y., Altındışli, A. Can, H.Z., Onoğur, E., Anaç, D., Okur, B., Çiçekli, M., Şayan, Y., Kırkpınar, F. (2005). **Organik (=Ekolojik, Biyolojik) Tarım Uygulamaları. VI. Türkiye Ziraat Mühendisliği Teknik Kong:** 291-314, Ankara.

Akyol F. and Öktem, E. B. (2017). **Organic Farming Activities in Turkey, International Conference on Development of Organic Agriculture in Central Asia, Tashkent & Samarkand, Uzbekistan, 22-24 August 2017.**

Altındışli, A ve İlter, E. (2002). **Ekolojik Tarımda İlke ve Kavramlar, Organik Tarım Eğitimi Ders Notları**, s:18-24, Emre Basımevi. İzmir.

Altındışli, A. ve Aksoy, U. (2010). **Organik Tarımın Dünya'da ve Türkiye'deki Durumu, Türkiye Ziraat Mühendisliği VII. Teknik Kongresi, 11-15 Ocak 2010, s: 213-227, Ankara.**

Anaç, D., Okur, B., Akdeniz, R.C., Gülsoylu, E. ve Atilla, A. (2002). **Organik Tarımda Toprak Verimliliği, Organik (Ekolojik) Tarım Eğitimi Ders Notları**, 79-147, Emre Basımevi, İzmir.

Anonim, (1999). **Türkiye I. Ekolojik Tarım Sempozyumu, 21-23 Haziran 1999, Bildiriler kitabı**, Atatürk Kültür Merkezi, Konak-İzmir.

Anonim, (2001). **Türkiye II. Ekolojik Tarım Sempozyumu, 14-16 Kasım 2001, Bildiriler kitabı**, Antalya.

Anonim, (2006). **Türkiye III. Organik Tarım Sempozyumu, 1-4 Kasım, 2006, s: 224-234, Bildiriler kitabı**, Atatürk Bahçe Kült. Araş. Enstitüsü, Yalova.

Anonim, (2009). **I. GAP Organik Tarım Kongresi, 17-20 Kasım, 2009, Bildiriler kitabı**, Şanlıurfa.

Anonim, (2010). **Türkiye IV. Organik Tarım Sempozyumu, 28 Haziran -1 Temmuz 2010, Bildiriler kitabı**, Erzurum.

Anonim, (2013). **Türkiye V. Organik Tarım Sempozyumu, 25-27 Eylül 2013, Bildiriler kitabı**, Samsun.

Anonim, (2017). [http://www.tarim.gov.tr/Konular/Bitkisel-Uretim/Organik Tarım](http://www.tarim.gov.tr/Konular/Bitkisel-Uretim/Organik_Tarim), (erişim tarihi; Ekim 2017)

Anonymous, (2016). **Facts and Figures on Organic Agriculture in the European Union**, http://ec.europa.eu/agriculture/organic/eu-policy/data-statistics/index_en.htm (erişim tarihi; Ekim 2017)

Çakmakçı, S. ve Çeçen, S. (1999). **Antalya İlinde Bazı Tek Yıllık Baklagil Yem Bitkilerinin Ekim Nöbetine Girebilme Olanakları Üzerine Bir Araştırma, TÜBİTAK, Türk Tarım ve Ormanlık Dergisi**. Sayı:23, s: 119-123. Ankara.

Duman, İ. ve Kaya, S. (2010). **Organik Sebze Yetiştiriciliği, Sosyo-Ekonomik Kalkınmada Sürdürülebilir bir örnek; Yarımada Organik Tarım Projesi**” İzmir Kalkınma Ajansı, İzmir Büyükşehir Belediyesi, s; 55. MAT Grup Matb. Ltd. Şti., İzmir.

Duman, İ. ve N. Algan, (2012). **Organik Tarımda Ekim Nöbeti, Organik Tarım, Güncellenmiş 2. Baskı**, s: 123-149, Ankara.

Duman, İ. 2012, **Organik Sebze Yetiştiriciliği, Organik Tarım, Güncellenmiş 2. Baskı**, s: 163-184, Ankara.

Frick, B. and Johnson E., (2002). **Crop Rotation for Organic System**, Rep. Prepared for Org. Cent. of Canada.

Lampkin, N. (1990). **Organic Farming**, Box.537. Alexandria 64, NewYork, 13607, USA

Monaghan, P. F., Brinen, G. H., Kostewicz, S.R. (1994). **Organic Vegetable Production in Florida**. Proc. Flo. State, Hort. Soc.107:377-380.

Muehlchen, A.M., Rand, R.E., Parke, J.L., (1990). **Evaluation of Crucifer Green Manures for Controlling Aphanomyces Root Rot of Peas**, Plant Dis. 74,651-654.

Onoğur, E. ve Çetinkaya, N. (2002). **Ekolojik Tarımda Bitki Korumanın Genel İlkeleri, Organik (Ekolojik) Tarım Eğitimi Ders Notları**, 184-202, Emre Bas., İzmir.

Roberts, R. E. (1999). **Vegetable Rotation, Succession and Intercropping**. Texas Agricultural Extension Service, USA.

Rundgren, G. (2001). **Organic standards in importing countries: Differences and similarities**, FAO Conference on Organic Agriculture, Trinidad and Tobago, 8-10 October, 2001.

Scialabba, N. (2000). **Factors Influencing Organic Agriculture Policies with a Focus on Developing Countries**, IFOAM Scientific Conference, Basel, Switzerland.

Uygur, N. ve Lanini, W.T. (2006). **Organik Yabancı ot Kontrol Yöntemleri ve Yan Etkileri, Türkiye 3. Organik Tarım Sempozyumu**, s.173-184, Yalova.

Willer, H. and Lernoud, J. (2017). **The World of Organic Agriculture. Statistics and Emerging Trends, 2017**. FiBL & IFOAM – Organics International (2017) <http://www.organic-world.net/fileadmin/documents/yearbook/2017/web-fibl-ifoam-2017-296-306.pdf>.

Zejiang, Z. (2017). **Current Status and Development Trend of Organic Agriculture in the World and Asia**, International Conference on Development of Organic Agriculture in Central Asia. 22-24, August 2017, Tashkent, Uzbekistan.